

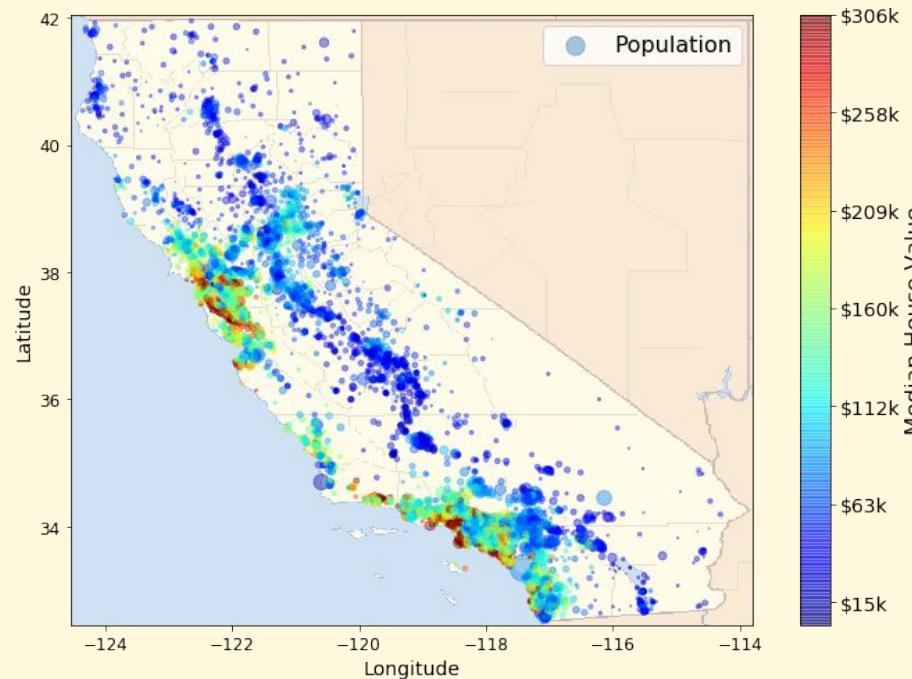
Wstęp do Eksploracji Danych

Politechnika Warszawska
Anna Kozak

Mapy - czy to aż tak skomplikowane?

Motywacja

Mapy są świetnym sposobem do reprezentacji danych przestrzennych.

Historia

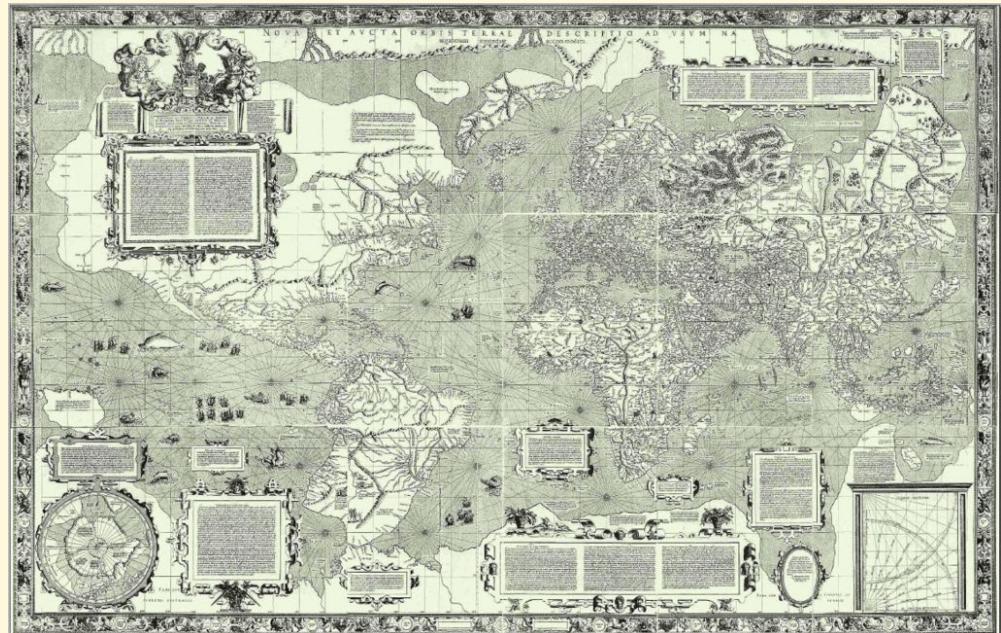
- Jedne z pierwszych tworzonych przez ludzi wizualizacji to wizualizacje kartograficzne - mapy.
- Tworzone je dla różnych potrzeb:
  - nawigacja
  - planowanie rozwoju miasta
  - planowanie sadzenia upraw

babilońska mapa świata
(VI wiek p.n.e.)

Jeszcze trochę o historii

- Do XVII wieku nie tworzono map tematycznych, tylko **ogólnogeograficzne** - przedstawiano państwa, miasta, drogi, rzeki itd.
- Kluczowymi zadaniami były:
  - odzwierciedlenie **trójwymiarowej** powierzchni Ziemi na **dwuwymiarowej** płaszczyźnie - szukanie odpowiedniej projekcji
  - poprawa dokładności i prawdziwości map

mapa świata Mercatora
(1569)

Teraźniejszość

- **Geowizualizacja** - dziedzina, która narodziła się wraz z przejściem kartografii w erę cyfrową; związana z narzędziami i technikami umożliwiającymi przedstawianie informacji geograficznych
- **GIS (geographic information system)** - system informacji geograficznej

The relationship between GIS and cartography has been quite ambivalent in recent years.

*In a special panel discussion on “Has GIS killed cartography?”, (...)
cartographers answered this question by saying*

“No, GIS has not killed cartography; cartography committed suicide instead”.

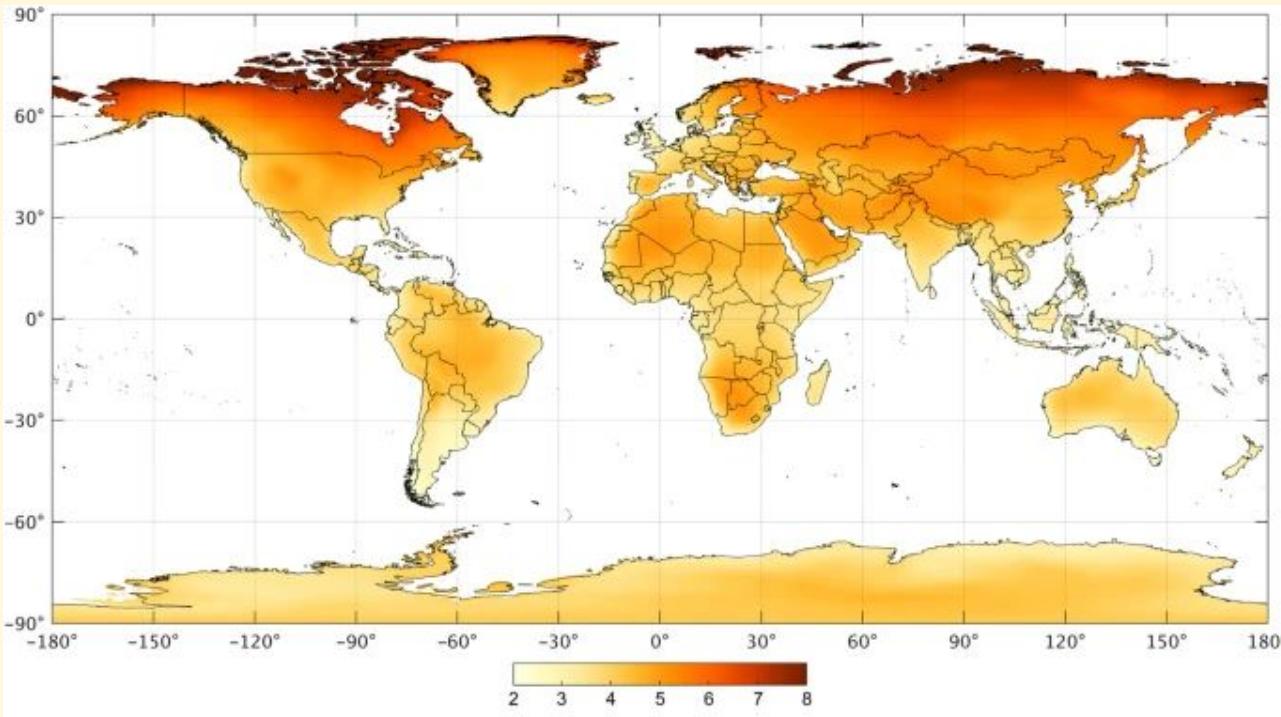
The answer provided by GIS practitioners was

“No, GIS has not killed cartography; they got married”.

Teraźniejszość

Zastosowania geowizualizacji:

- klimatologia
- ekologia
- demografia
- ekonomia
- dziennikarstwo
- polityka
- transport
- historia

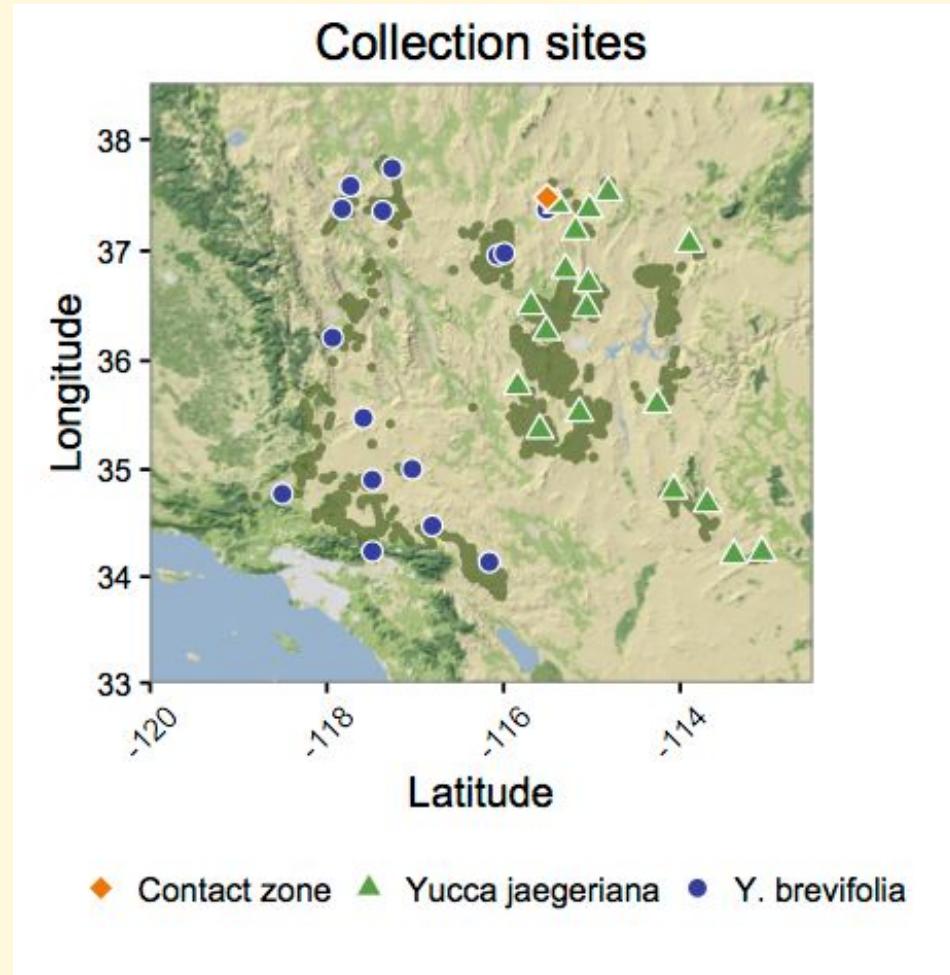

Beck, H., Zimmermann, N., McVicar, T. et al. Present and future Köppen-Geiger climate classification maps at 1-km resolution. *Scientific Data*, 5, 180214 (2018).

Teraźniejszość

Zastosowania geowizualizacji:

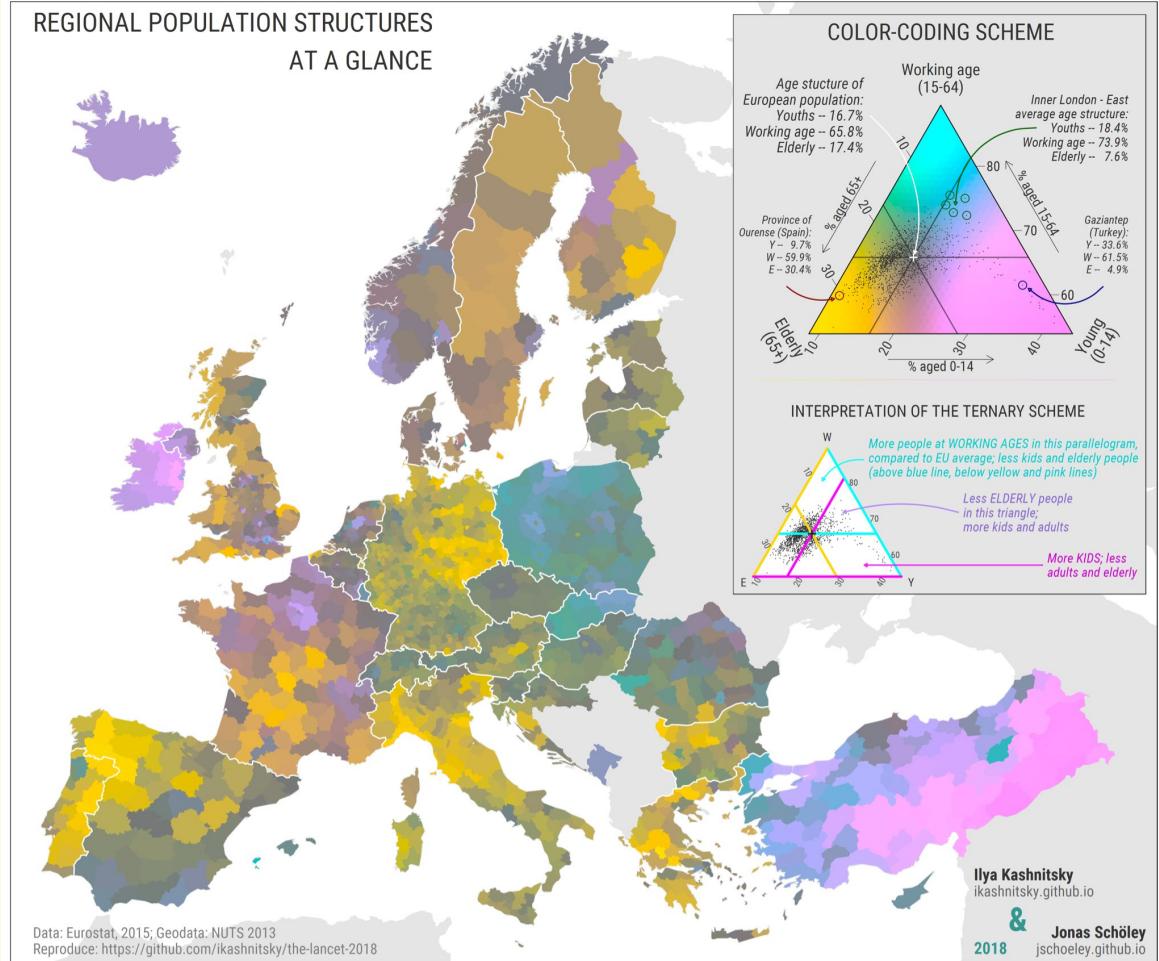
- klimatologia
- ekologia
- demografia
- ekonomia
- dziennikarstwo
- polityka
- transport
- historia

Teraźniejszość

Zastosowania geowizualizacji:

- klimatologia
- ekologia
- **demografia**
- ekonomia
- dziennikarstwo
- polityka
- transport
- historia

Kashnitsky, I., Schöley, J. Regional population structures at a glance.
The Lancet, 392(10143), 209–210 (2018).

Teraźniejszość

Zastosowania geowizualizacji:

- klimatologia
- ekologia
- demografia
- ekonomia
- dziennikarstwo
- polityka
- **transport**
- historia

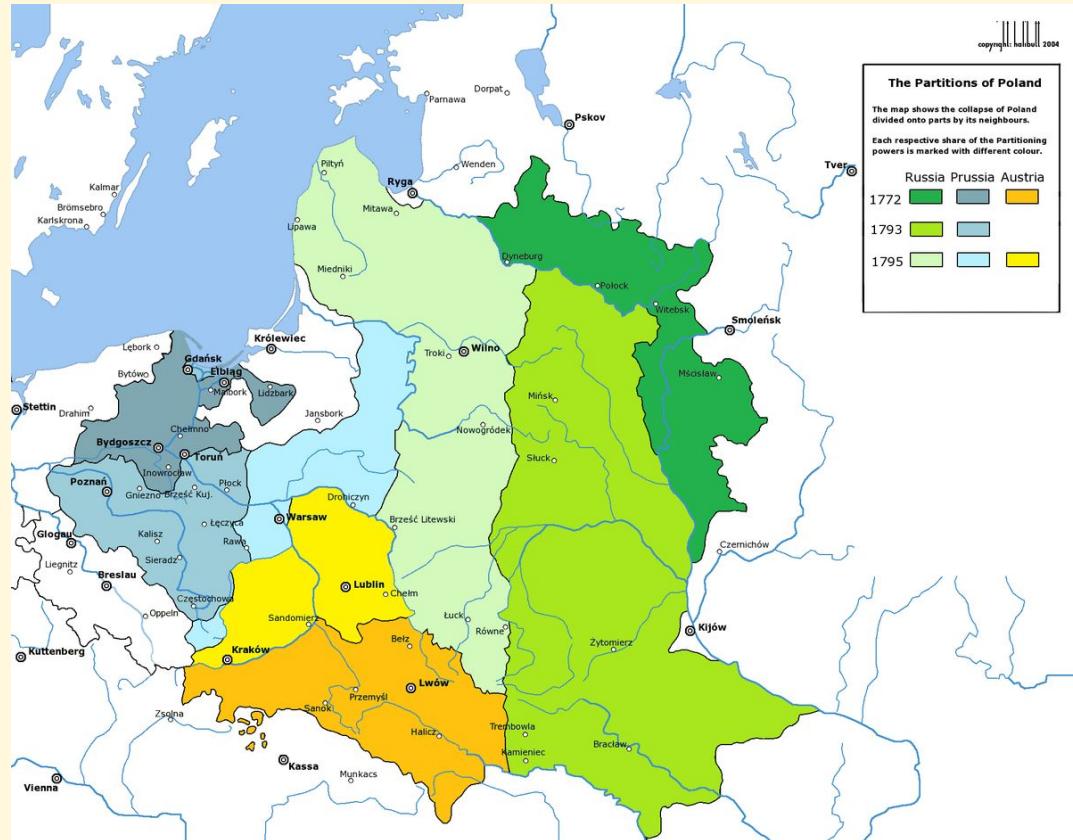

Opracowanie własne

Teraźniejszość

Zastosowania geowizualizacji:

- klimatologia
- ekologia
- demografia
- ekonomia
- dziennikarstwo
- polityka
- transport
- historia

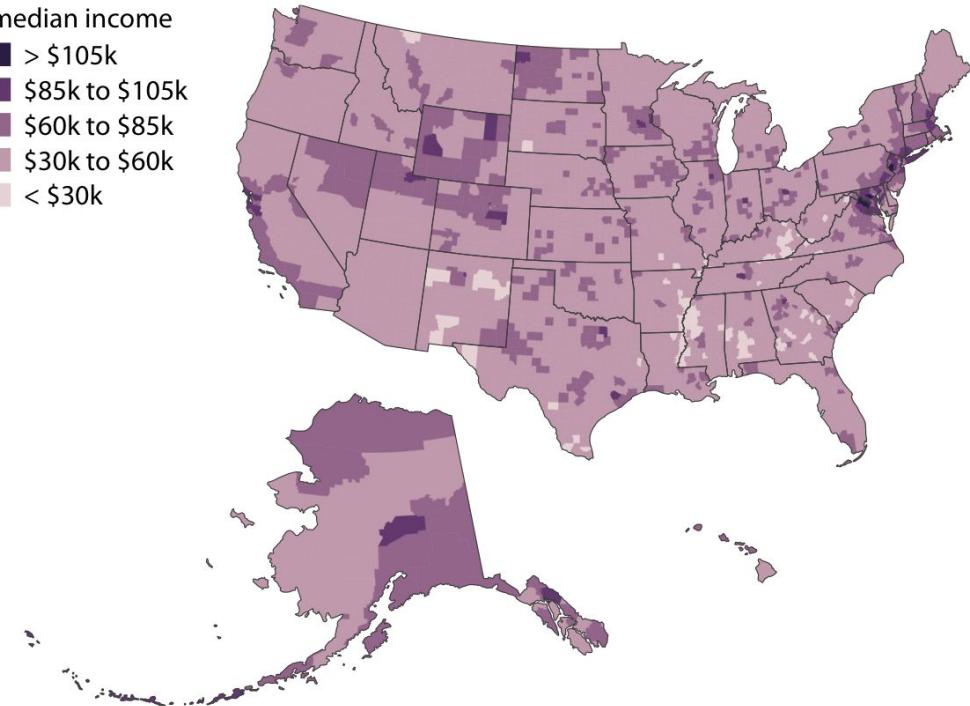
Metody prezentacji danych na mapach

KARTOGRAM (choropleth)

- wypełnienie kolorami powierzchni
- kolory kodują wartości (kategoryczne lub numeryczne)
- większe powierzchnie przykuwają większą uwagę, mniejsze powierzchnie mogą być niezauważalne
- często warto grupować zmienną ciągłą w dyskretne grupy (przedziały)
- kluczowa jest normalizacja - warto przedstawić gęstości, wskaźniki, względne wartości, należy unikać bezwzględnych wartości

median income

- > \$105k
- \$85k to \$105k
- \$60k to \$85k
- \$30k to \$60k
- < \$30k

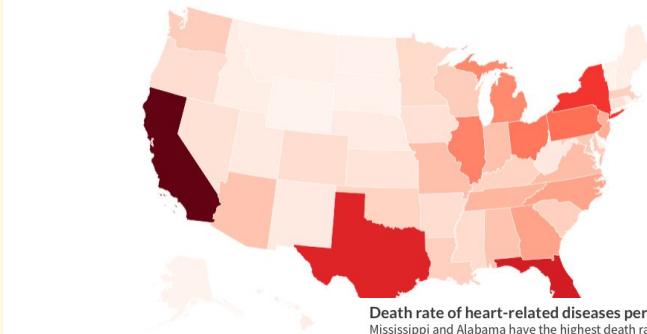

Metody prezentacji danych na mapach

Total heart-disease related deaths per state

California, Texas, Florida, and New York registered the highest number of deaths

# of deaths 1068 — 93,037

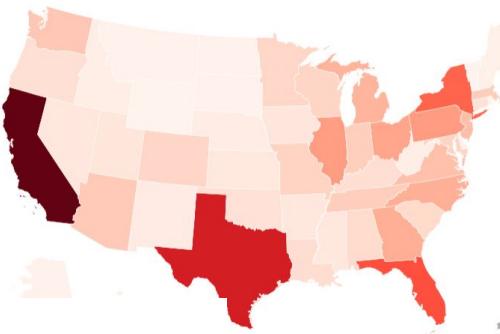

Source: U.S. Center for Disease Control and Prevention • A Flourish Projection map

Total population per state in 2020

California, Texas, Florida, and New York are the most populated states

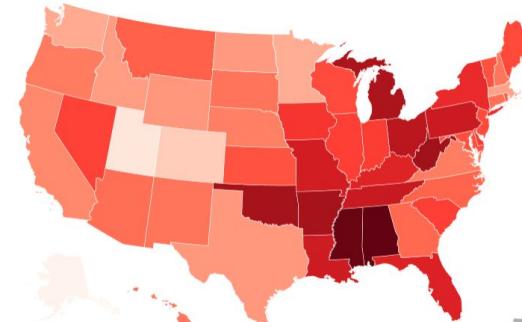
Population 582,328 — 39,368,078

Death rate of heart-related diseases per state

Mississippi and Alabama have the highest death rate in the country

Deaths per 10K people 14.61 — 38.87

Source: U.S. Center for Disease Control and Prevention • A Flourish Projection map

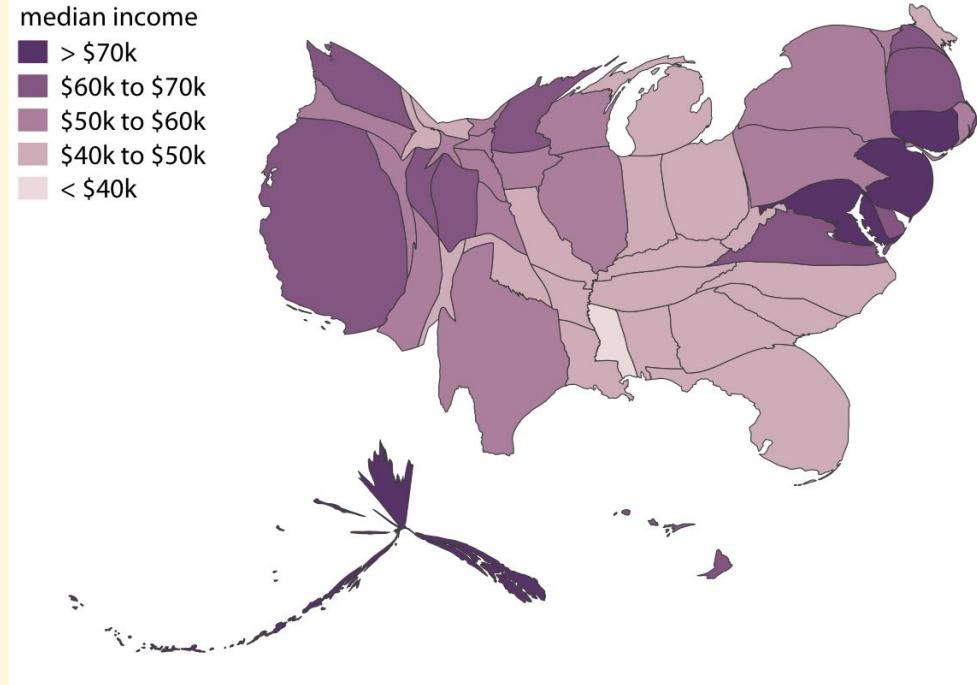
Metody prezentacji danych na mapach

KARTOGRAM ANAMORFICZNY (cartogram)

- zmiana geometrii regionów w celu reprezentacji danych, rozkładu zmiennej
- wypaczona przestrzeń geograficzna
- specjalny rodzaj – zgeometryzowane (wszystkie regiony o tym samym kształcie i rozmiarze)
- niwelują niektóre wady kartogramów typu choropleth

median income

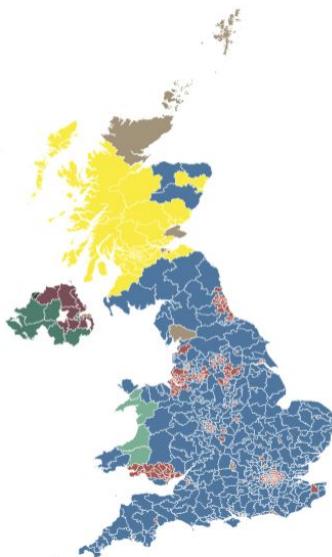
- > \$70k
- \$60k to \$70k
- \$50k to \$60k
- \$40k to \$50k
- < \$40k

Metody prezentacji danych na mapach

Results of the 2019 UK General Election

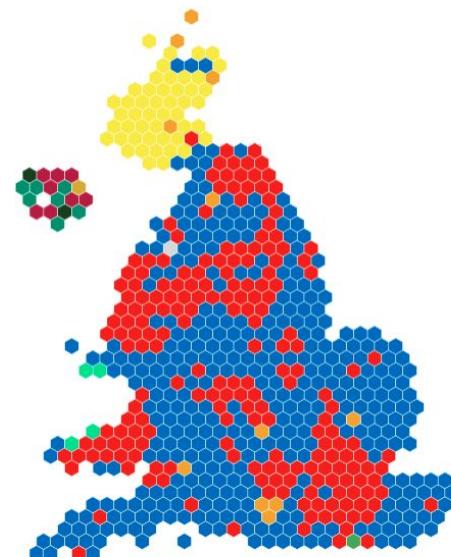
■ Con ■ Lab ■ LD ■ SNP ■ Green ■ PC ■ DUP ■ SF ■ SDLP ■ Alliance ■ Spk

Source: [ONS Geography Portal](#) and [OpenDataNI](#), House of Commons Library • A Flourish 3D map

Results of the 2019 UK General Election

■ Con ■ Lab ■ LD ■ SNP ■ Green ■ PC ■ DUP ■ SF ■ SDLP ■ Alliance ■ Spk

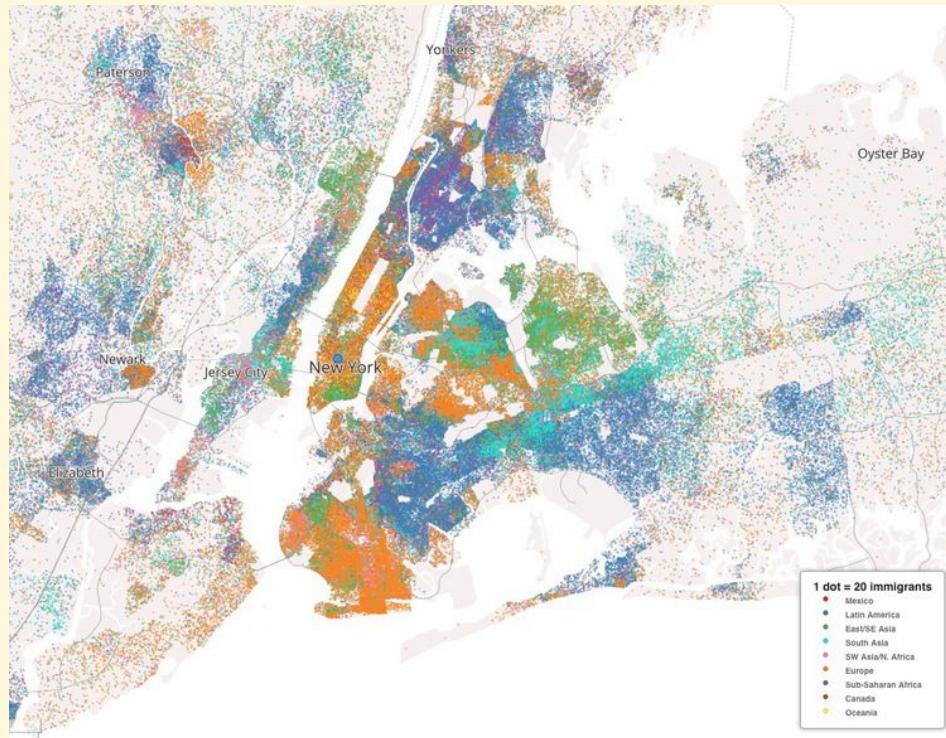

Source: [ODI Leeds](#), House of Commons Library • A Flourish 3D map

Metody prezentacji danych na mapach

MAPA KROPKOWA

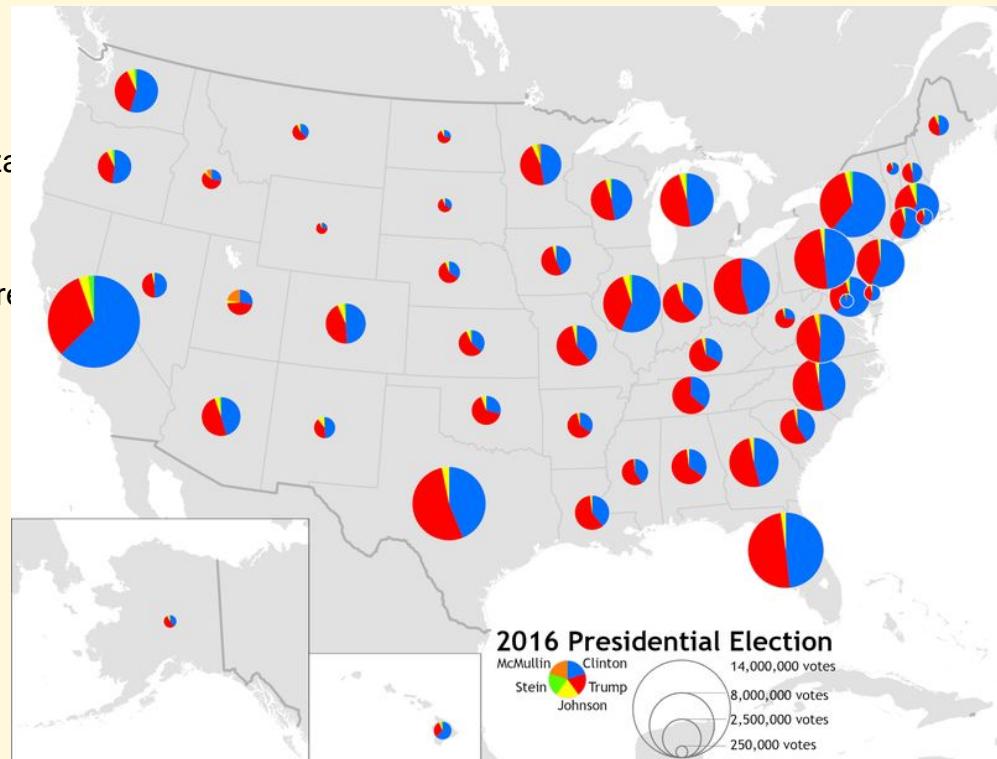
- informacja - umieszczenie znaków w odpowiednim miejscu na mapie
- jeden znak (kropka) - pewna liczba obiektów (niekoniecznie jeden)
- jedynie dane bezwzględne
- waga danego zjawiska, różna liczliwość obiektów → rozmiar znaku
- więcej niż jedno zjawisko, typ obiektu → kolor/typ znaków
- manipulując wielkością znaków, trzeba pamiętać, że ludzkie oko nie jest dobre w odróżnianiu powierzchni

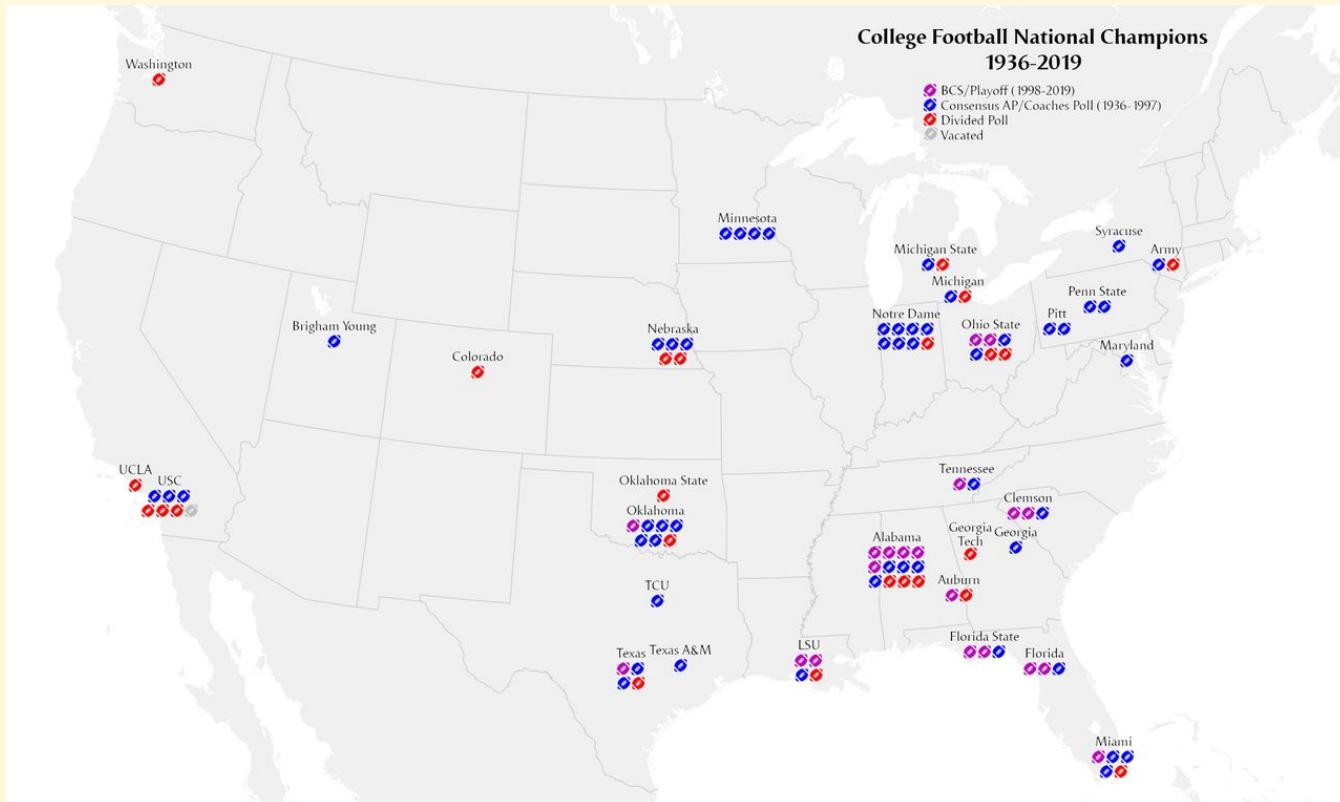
Metody prezentacji danych na mapach

KARTODIAGRAM

- umieszczenie diagramów lub wykresów w obrębie obiektów przestrzennych, których dotycza (chart maps)
- UWAGA!** często pojawiają się wykresy kołowe!
- inny typ: umieszczenie symboli/piktogramów w obrębie odpowiednich miejscach na mapie (isotype map)

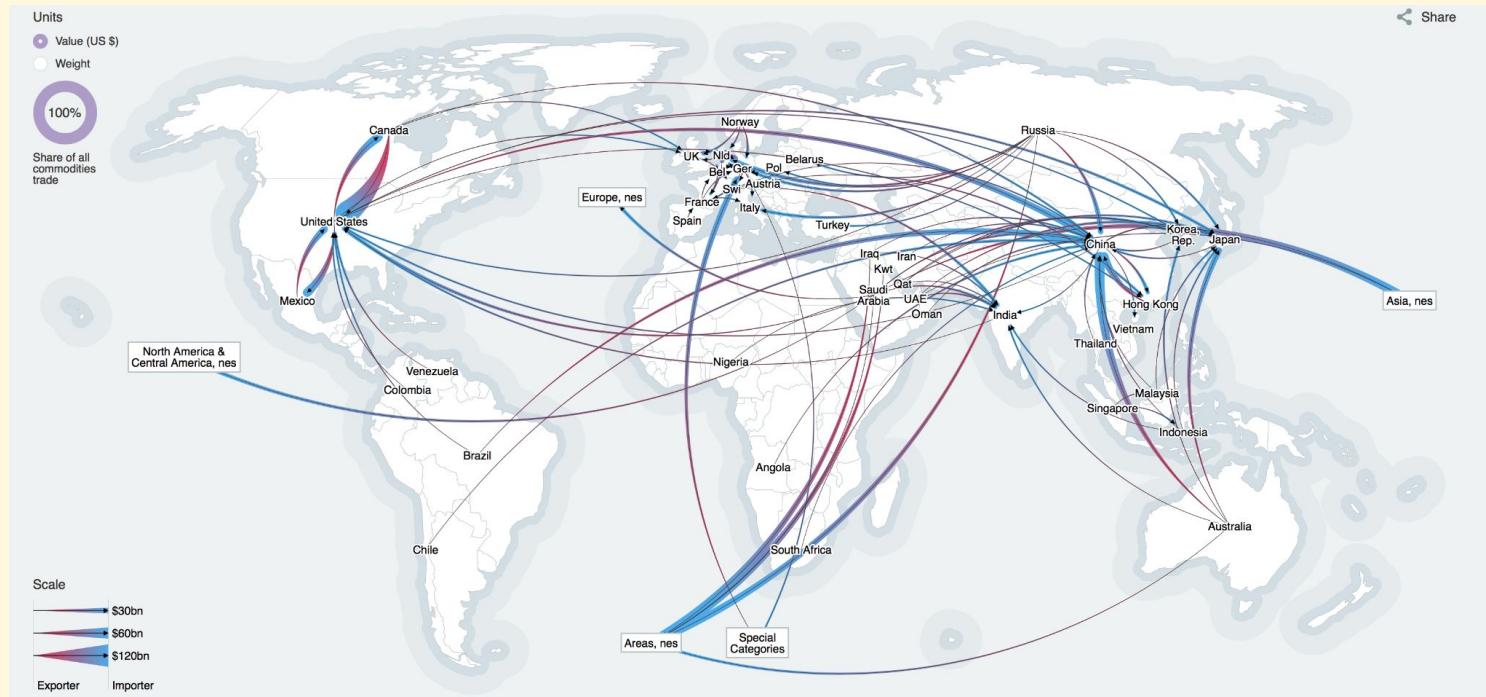

Metody prezentacji danych na mapach

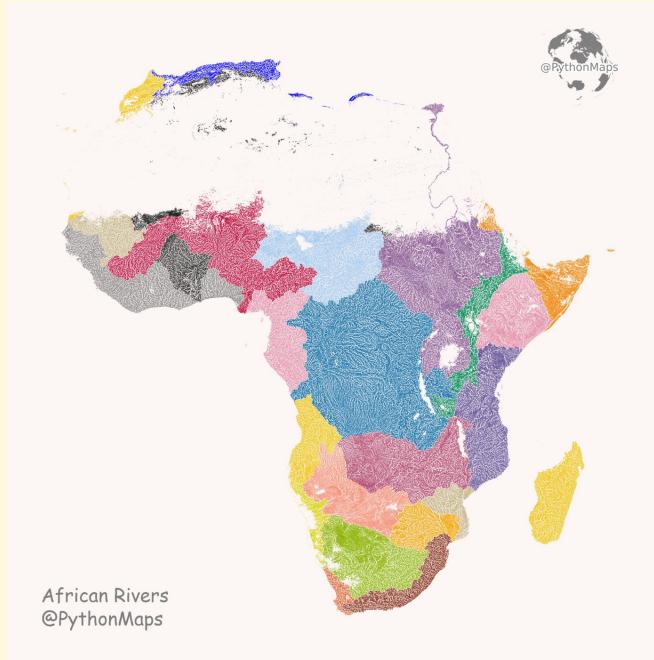
Metody prezentacji danych na mapach

MAPA PRZEPŁYWU

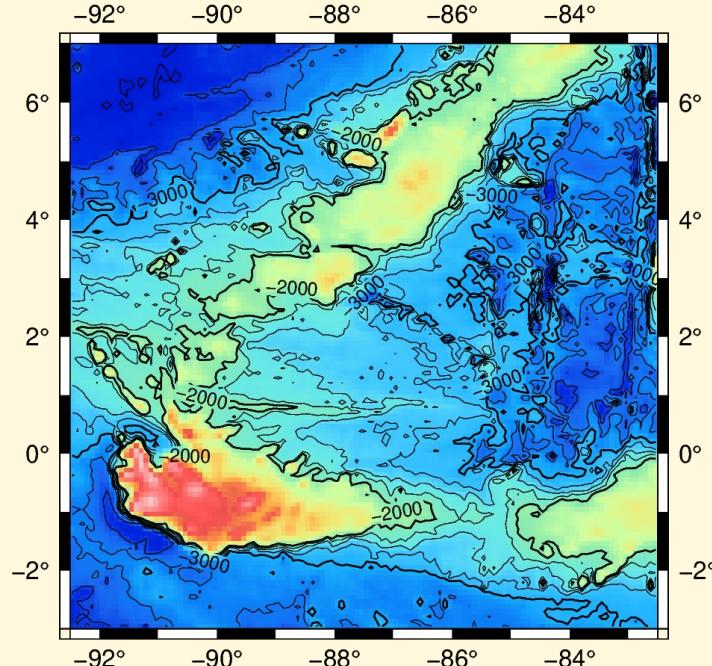

Metody prezentacji danych na mapach

MAPA CHOROCHROMATYCZNA

MAPA IZOLINIOWA + MAPA CIEPŁA

<https://towardsdatascience.com/creating-beautiful-river-maps-with-python-37c9b5f5b74c>

<https://www.pygmt.org/v0.3.0/tutorials/contour-map.html>

Koordynaty

- CRS = coordinate reference system
- **Dlaczego nie jeden układ?**
  - Ziemia – geoida
  - minimalizacja błędów i przekłamań
  - zależność od skali

Ważne przykłady:

- WGS84 – układ jednolity dla całego świata wykorzystywany w GPS
- EPSG:3857 – układ stosowany w mapach internetowych

“Dziwne” błędy są zazwyczaj spowodowane brakiem ujednolicenia systemów odniesienia.

Odwzorowania

Odwzorowania

Właściwości do zachowania:

- kształty
- odległości
- kąty
- powierzchnie

Nie jest możliwe osiągnięcie **więcej niż jednej**
z powyższych właściwości równocześnie!

Cel i typ mapy może przekładać się na wybór odpowiedniego odwzorowania.

Odwzorowania

ODWZOROWANIE MERKATORA

- wiernie zachowuje kąty
- używane w mapach nawigacyjnych
- używane w mapach Google
- zniekształcenia tym większe, im dalej od równika

Kiedy stosować?

- dla dobrze rozpoznawalnej mapy świata
- kiedy rozmiar nie ma takiego znaczenia jak ogółem przedstawienie

Odwzorowania

ODWZOROWANIE ROBINSONA I MOLLWEIDEGO

- wiernie zachowują powierzchnię
(problemy przy biegunach)

Kiedy stosować?

- dla dobrze rozpoznawalnej mapy świata
- kiedy rozmiar obiektów jest istotny, ważniejsza jest powierzchnia niż kształt

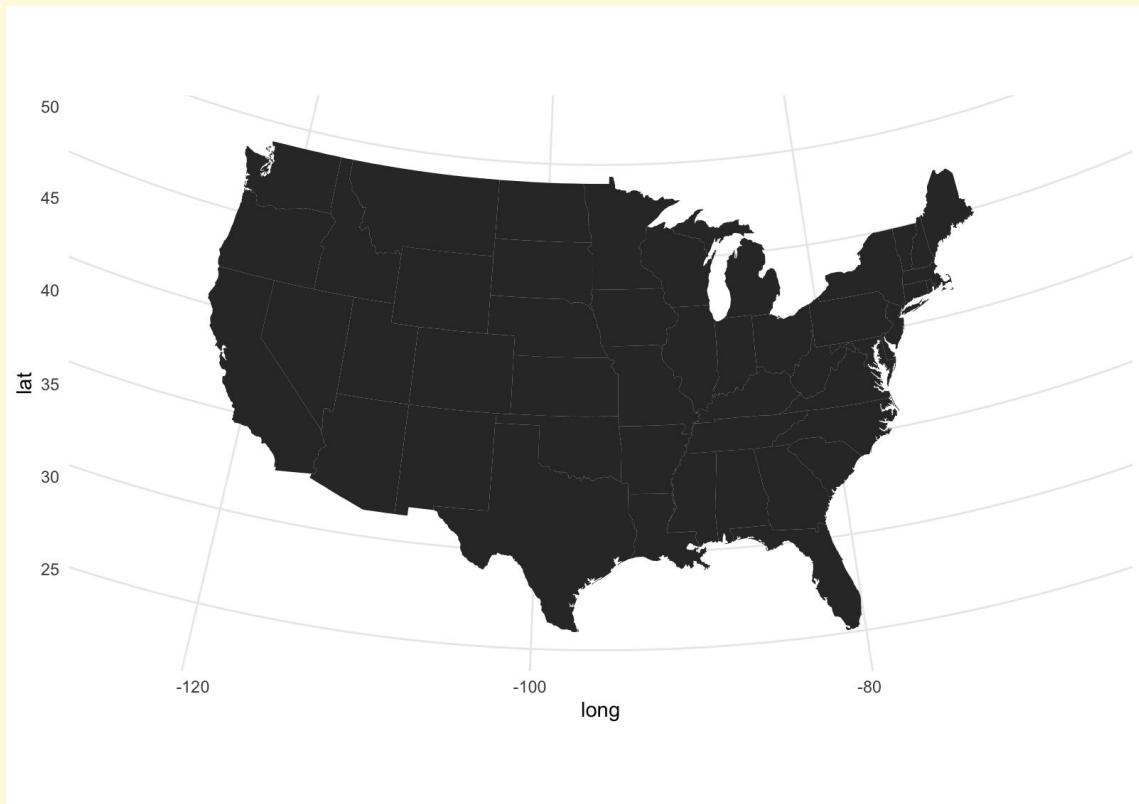
Odwzorowania

ODWZOROWANIA STOŽKOWE (NP. ALBERSA)

- wszystkie zniekształcenia są niewielkie pomiędzy dwoma wyróżnionymi równoleżnikami

Kiedy stosować?

- dla przedstawienia obszarów o dużej rozciągłości równoleżnikowej (tzn. rozciągłości zachód-wschód)

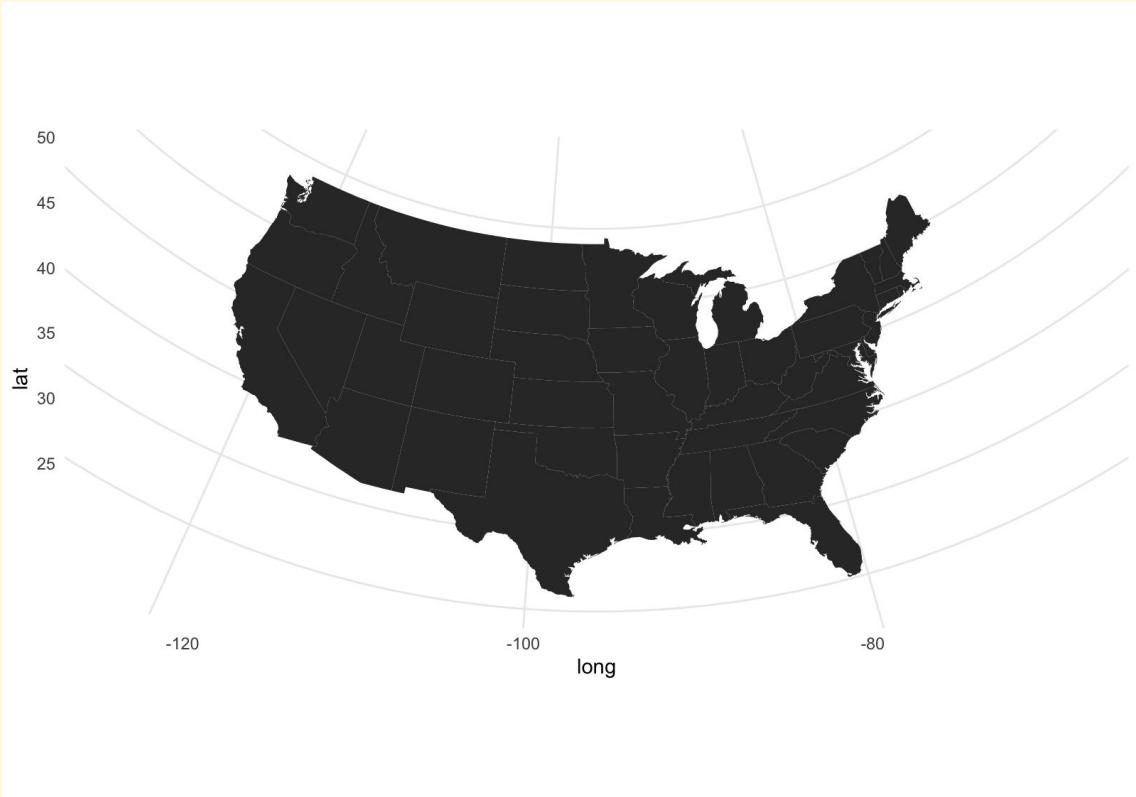
Odwzorowania

ODWZOROWANIA AZYMUTALNE

- zachowuje kierunki i odległości od centralnego punktu
- "symuluje" widok na Ziemię z kosmosu

Kiedy stosować?

- na przykład do pokazania trasy samolotu

Tworzenie map w R

Sposób 1. (łatwy/średni)

użycie istniejących pakietów:

- statyczne wizualizacje: ggplot2 + maps (na laboratoriach), tmap, ggmap
- interaktywne wizualizacje: leaflet
- pobieranie danych przestrzennych: naturalearth, rnaturalearthdata
- klasy przestrzenne: sf, terra

Sposób 2. (trudny)

wykorzystanie plików shape (*shapefiles*):

- pliki grafiki wektorowej dla danych geoprzestrzennych
- daje dużo większą swobodę i możliwości
- przydatne źródło: <https://github.com/Robinlovelace/Creating-maps-in-R>

Więcej informacji

- <https://view.e.economist.com/?qs=f23f9794d30266884e9b9ef47429adf7cbe494594408510d45e193cdf3db52ac131bba428f03fa15eca8ebbe7f5e5d3955f1606c004bb72fc9f007f81a7ca1b6b5fb854d3cdca924755652b0fa24bffc>
- <https://help.flourish.studio/article/258-when-to-use-which-map-projection>
- <https://bookdown.org/mcwimberly/qdswr-book/mapping-with-ggplot2.html>
- <https://geocompr.robinlovelace.net/adv-map.html>

Dashboards

“Dashboards are one of the most common use cases for data visualization, and their design and contexts of use are considerably different from exploratory visualization tools.”

Czym jest dashboard?

Definicja dashboardu ulega zmianom ...

"przeważnie wizualny ekran informacji, którego ludzie używają do szybkiego monitorowania bieżących warunków, które wymagają szybkiej reakcji, aby spełnić określona rolę"

"wizualne przedstawienie danych używanych do monitorowania warunków i/lub ułatwiania zrozumienia"

wizualny

wizualna reprezentacja danych w postaci kafelkowego
układu prostych wykresów i/lub dużych liczb

wizualny

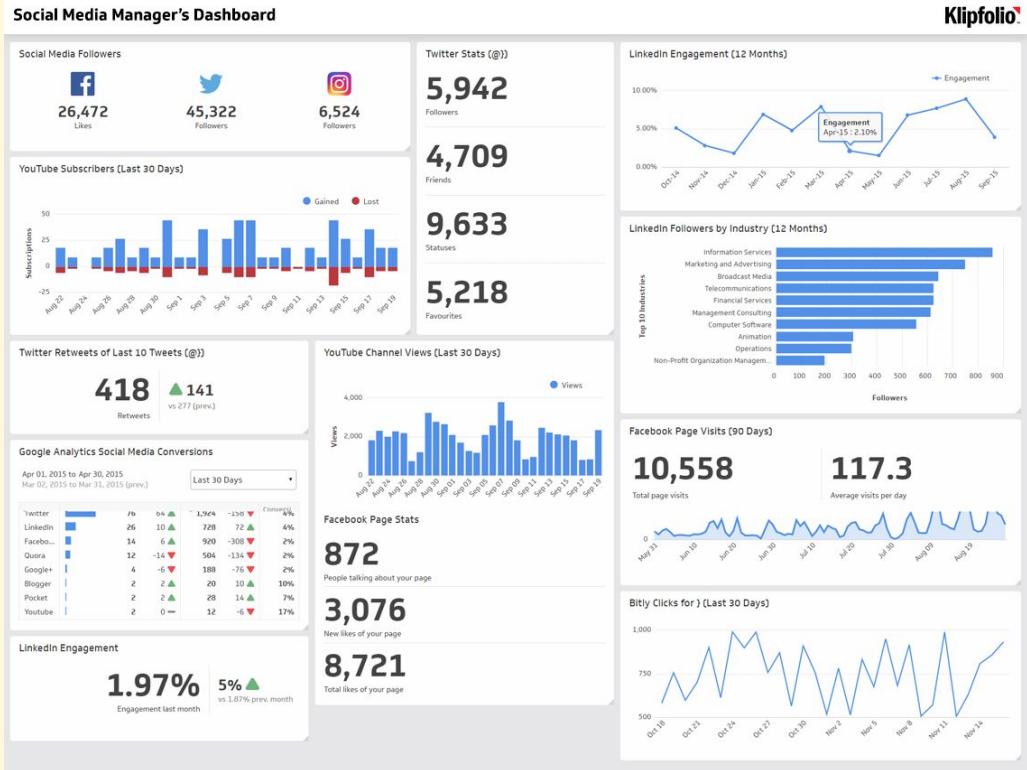
wizualna reprezentacja danych w postaci kafelkowego układu prostych wykresów i/lub dużych liczb

funkcjonalny

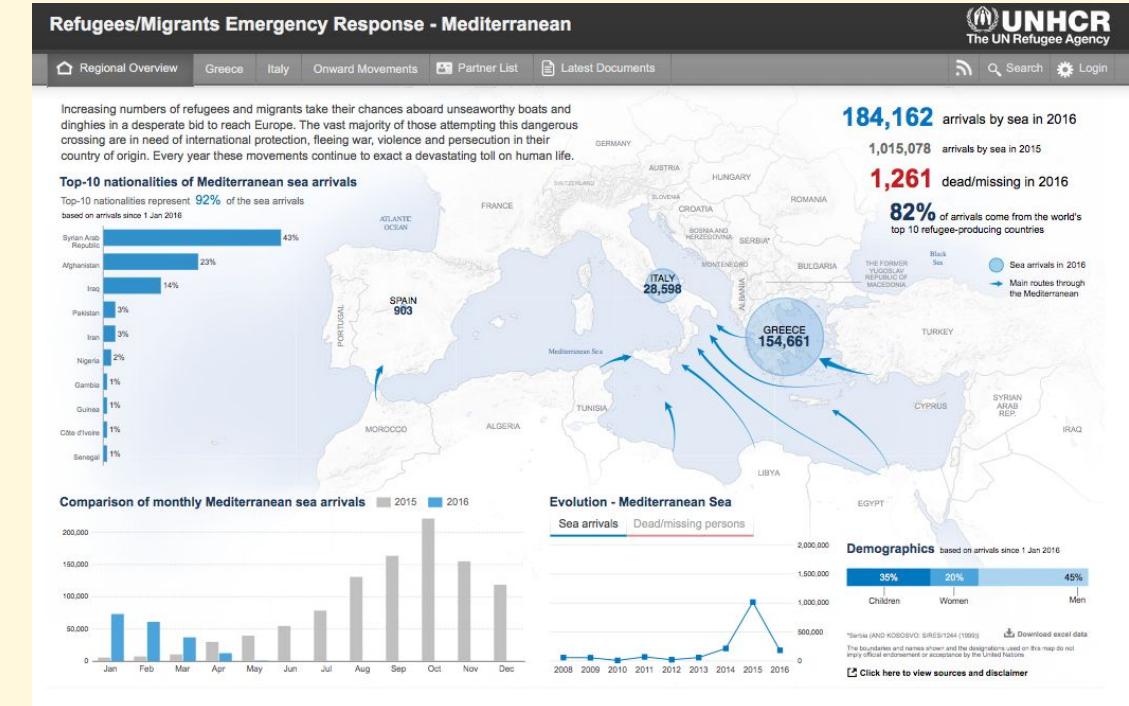

interaktywny ekran, który umożliwia monitorowanie w czasie rzeczywistym dynamicznie aktualizowanych danych

wizualny

funkcjonalny

Zastosowanie

→ Wsparcie decyzyjne (strategiczne, taktyczne, operacyjne)

- ◆ pomoc organizacji w wyborze i ocenie strategii

"chcemy, aby użytkownicy z całego świata mogli kupować na naszej stronie"

- ◆ doskonalenie taktyki

"nasz CDN pomaga nam utrzymać globalną dostępność strony"

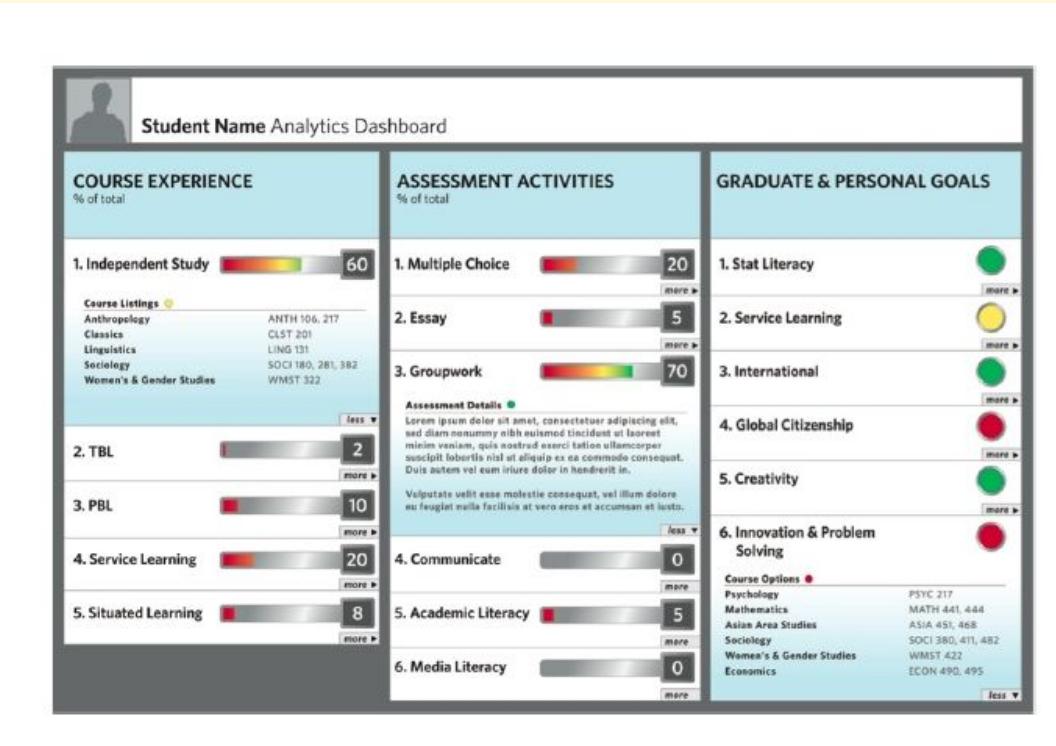
- ◆ ocena operacji

"użytkownicy w Seattle widzą powolną odpowiedź sieci"

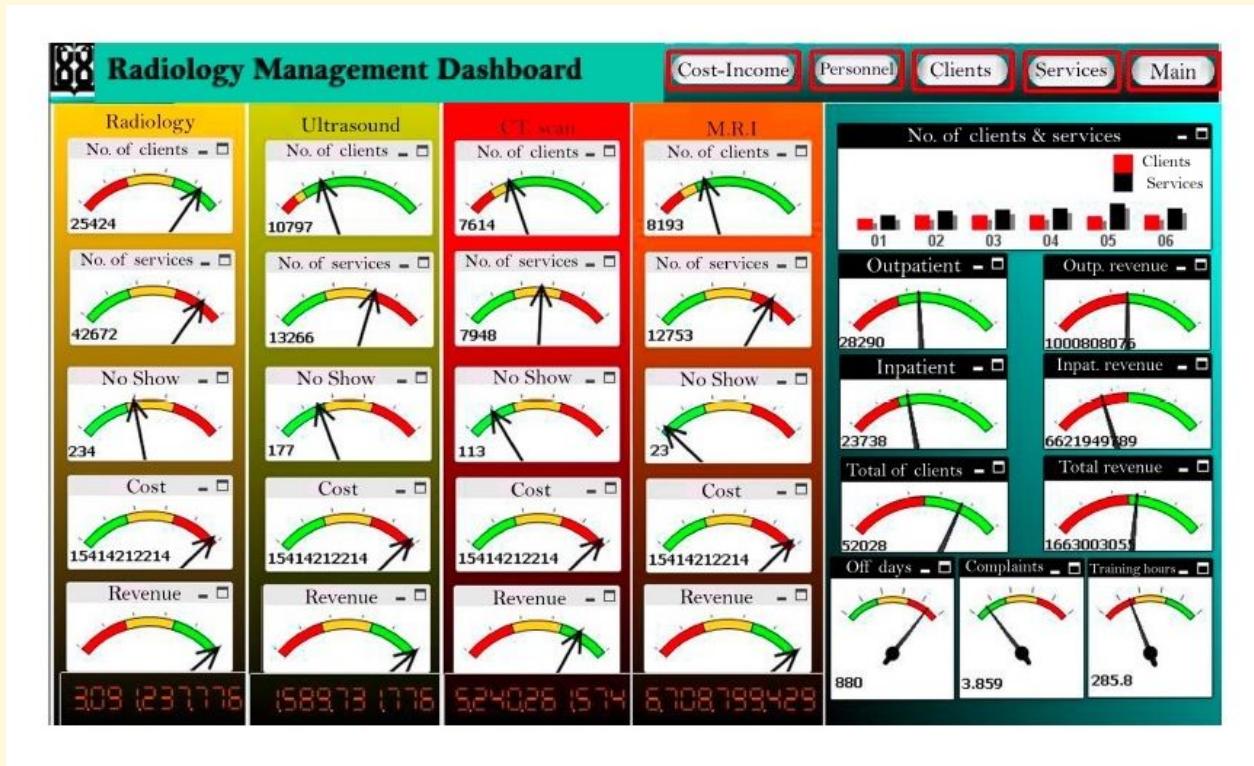
Dashboard strategiczny

Dashboard taktyczny

Dashboard operacyjny

Zastosowanie

- Komunikacja i uczenie
  - ◆ komunikacja lub edukowanie czytelnika, któremu może brakować kontekstu prezentowanych danych

Odbiorca

- publiczny
  - ◆ ogólna konsumpcja, może opisywać dane istotne dla społeczeństwa

Odbiorca

- publiczny
  - ◆ ogólna konsumpcja, może opisywać dane istotne dla społeczeństwa
- społeczny
  - ◆ szerokie zastosowanie dla wielu różnych osób w ramach danej struktury organizacyjnej, przy czym odbiorcy ci mają wspólny cel (np. wspieranie rentowności firmy)

Odbiorca

- publiczny
  - ◆ ogólna konsumpcja, może opisywać dane istotne dla społeczeństwa
- społeczny
  - ◆ szerokie zastosowanie dla wielu różnych osób w ramach danej struktury organizacyjnej, przy czym odbiorcy ci mają wspólny cel (np. wspieranie rentowności firmy)
- organizacyjny
  - ◆ przypadki, w których dana osoba kontroluje dostęp do dashboardu dla wybranych przez siebie osób, identyfikując scenariusze wrażliwych danych lub analiz.

Odbiorca

- publiczny
  - ◆ ogólna konsumpcja, może opisywać dane istotne dla społeczeństwa
- społeczny
  - ◆ szerokie zastosowanie dla wielu różnych osób w ramach danej struktury organizacyjnej, przy czym odbiorcy ci mają wspólny cel (np. wspieranie rentowności firmy)
- organizacyjny
  - ◆ przypadki, w których dana osoba kontroluje dostęp do dashboardu dla wybranych przez siebie osób, identyfikując scenariusze wrażliwych danych lub analiz.
- indywidualny
  - ◆ określają ilościowo daną osobę i zazwyczaj nie są udostępniane, z wyjątkiem zaufanych osób (np. lekarz lub planista finansowy)

Wymagana umiejętności wizualizacji

Złożoność wizualizacji dostępnych w dashboardzie może ograniczać jego zrozumiałość.

- niska
  - ◆ podstawowe typy wizualizacji, takie jak wykresy słupkowe i liniowe z panelami i agregacją

A/B Test Dashboard

Klipfolio

AB Test on Feature Y (Satisfaction)

Weighted Satisfaction Score

No Feature Y   Satisfaction Improvement
120.9   **27%**   Feature Y
153.8

Positive Satisfaction Rating

No Feature Y   Off vs On
78.4%   **6.6%**   Feature Y
85.0%
See in Megapixel

AB Test Feature Y Funnels

Edit Widget → Save Widget

No Feature Y   Feature Y
61.4%   **65.7%**
+4.34% vs. Clicky Click

Edit Widget → > 6 month LTV

No Feature Y   Feature Y
44.0%   **42.2%**
-1.85% vs. No Feature Y

Edit Widget in Trial → Purchase

No Feature Y   Feature Y
3.54%   **6.32%**
2.78% vs. No Feature Y

AB Test on Feature X (Satisfaction)

Weighted Satisfaction Score

Feature X Off   Satisfaction Improvement
147.3   **5%**   Feature X On
154.4

Positive Satisfaction Rating

Feature X Off   Off vs On
85.2%   **2.3%**   Feature X On
87.5%
See in Megapixel

AB Test Feature X Funnels

Edit Widget → Save Widget

Feature X Off   Feature X On
62.3%   **60.0%**
-2.24% vs. No Feature X

Edit Widget → > 6 month LTV

Feature X Off   Feature X On
43.2%   **40.3%**
-2.91% vs. No Feature X

Edit Widget in trial → Purchase

Feature X Off   Feature X On
7.99%   **5.05%**
-2.94% vs. No Feature X

Wymagana umiejętności wizualizacji

Złożoność wizualizacji dostępnych w dashboardzie może ograniczać jego zrozumiałość.

- niska
  - ◆ podstawowe typy wizualizacji, takie jak wykresy słupkowe i liniowe z panelami i agregacją
- średnia
  - ◆ połączone podwójne osie, wykresy rozproszenia, miary skumulowane i mapy ciepła

50 Years Of Crime

Exploring five decades of crime in the United States
(Source: Uniform Crime Reporting Website – Click to View)

Hover anywhere on charts to explore!

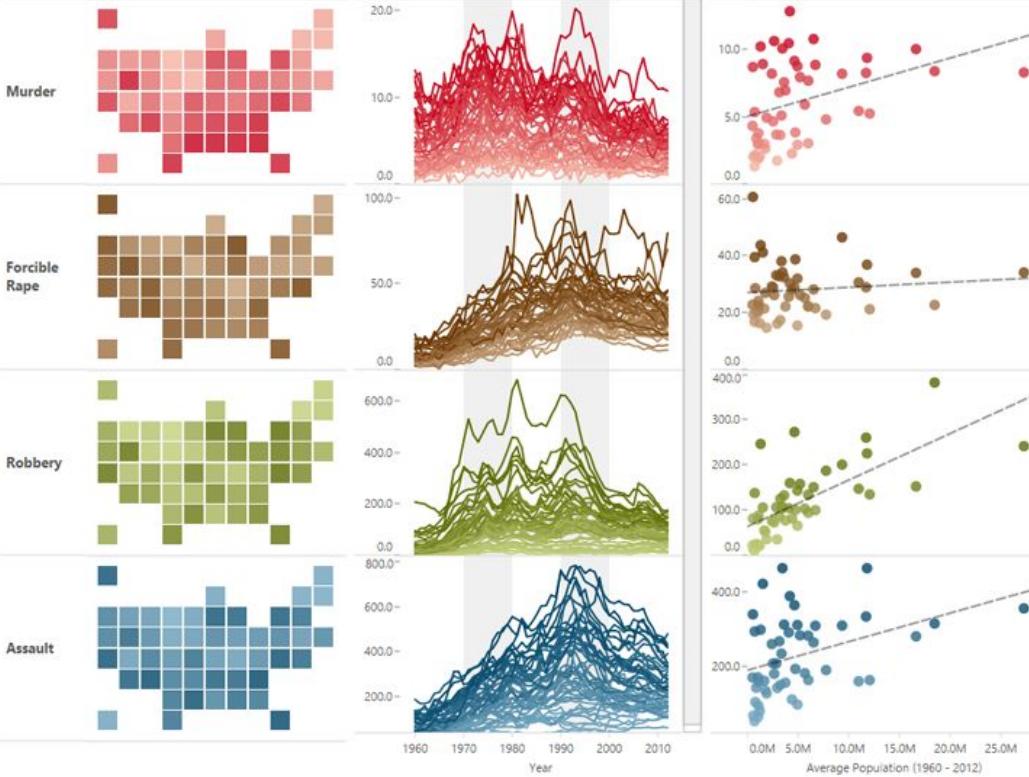
US Heat Map
By Crime Rate

Crime Rate Trend
By State (1960 – 2012)

Crime Rate vs
State Population

Pick Crime Category
 Property Crime
 Violent Crime

All Crime Rates per 100,000 Population

Wymagana umiejętności wizualizacji

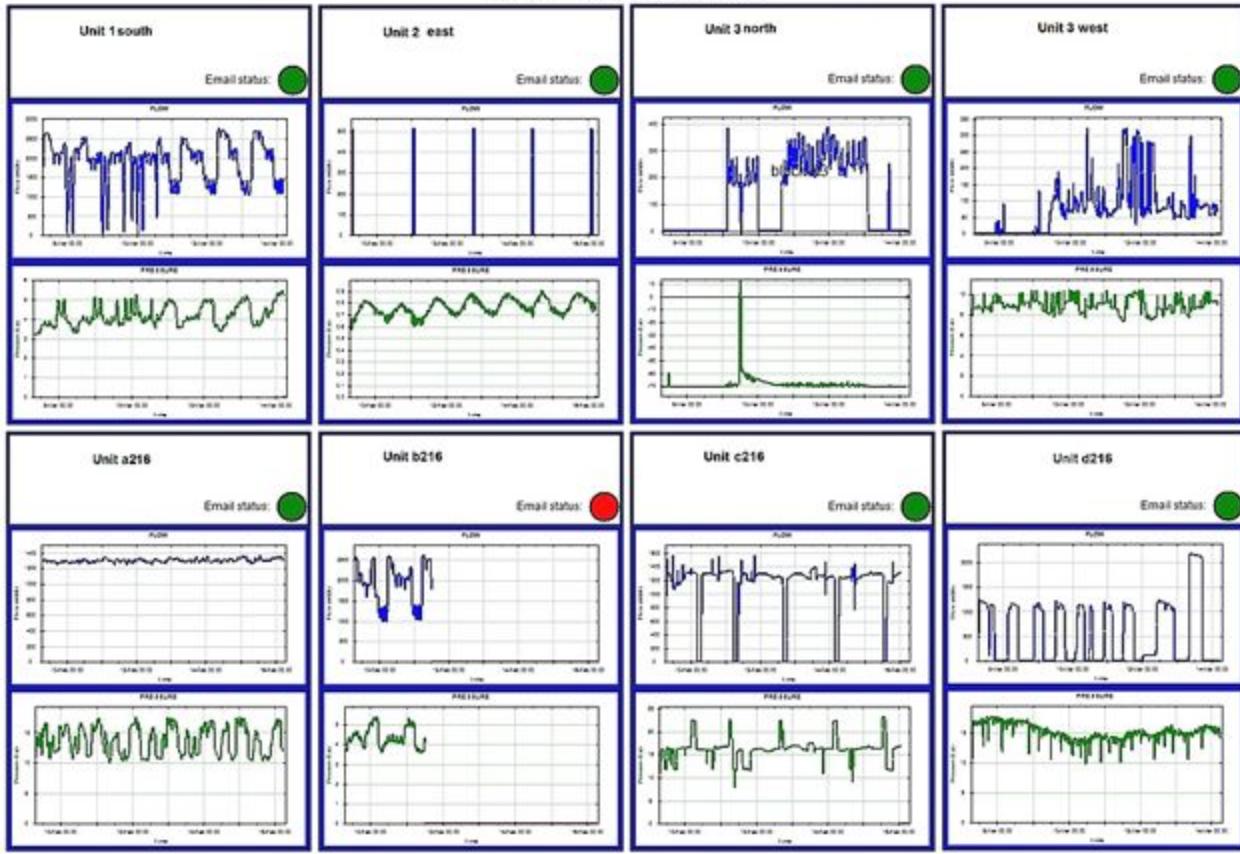
Złożoność wizualizacji dostępnych w dashboardzie może ograniczać jego zrozumiałość.

- niska
  - ◆ podstawowe typy wizualizacji, takie jak wykresy słupkowe i liniowe z panelami i agregacją
- średnia
  - ◆ szerokie zastosowanie dla wielu różnych osób w ramach danej struktury organizacyjnej, przy czym odbiorcy ci mają wspólny cel (np. wspieranie rentowności firmy)
- wysoka
  - ◆ radar, treemapa i wizualizacje sieciowe, słupki błędów lub przedziały, połączone wykresy rozproszenia lub inne niestandardowe wizualizacje

A. Sarikaya, M. Correll, L. Bartram, M. Tory and D. Fisher, "What Do We Talk About When We Talk About Dashboards?", in *IEEE Transactions on Visualization and Computer Graphics*, vol. 25, no. 1, pp. 682-692, Jan. 2019, doi: 10.1109/TVCG.2018.2864903.

WaMSS Dashboard Dashboard Graphic
From 2016-03-07 07:00 to 2016-03-14 07:00

Funkcje wizualne i interaktywność

- budowa i skład
  - ◆ modyfikacja konstrukcji i kompozycji widoków
  - ◆ elastyczność, która pozwala na dostosowanie rozmieszczenia widoków, reprezentacja wizualna i ich modyfikacja

Funkcje wizualne i interaktywność

- budowa i skład
  - ◆ modyfikacja konstrukcji i kompozycji widoków
  - ◆ elastyczność, która pozwala na dostosowanie rozmieszczenia widoków, reprezentacja wizualna i ich modyfikacja
- kilka stron (multipage)
  - ◆ pozwalają na przełączanie się pomiędzy stronami, które mogą zawierać wizualizacje odnoszące się do różnych elementów procesu decyzyjnego lub pomagające dostarczyć niezbędny kontekst

Funkcje wizualne i interaktywność

- budowa i skład
  - ◆ modyfikacja konstrukcji i kompozycji widoków
  - ◆ elastyczność, która pozwala na dostosowanie rozmieszczenia widoków, reprezentacja wizualna i ich modyfikacja
- kilka stron (multipage)
  - ◆ pozwalają na przełączanie się pomiędzy stronami, które mogą zawierać wizualizacje odnoszące się do różnych elementów procesu decyzyjnego lub pomagające dostarczyć niezbędny kontekst
- interaktywny interfejs
  - ◆ wybór podzbioru danych za pomocą slicerów i filtrów
  - ◆ obecności typowych komponentów interaktywnych

Funkcje wizualne i interaktywność

- budowa i skład
  - ◆ modyfikacja konstrukcji i kompozycji widoków
  - ◆ elastyczność, która pozwala na dostosowanie rozmieszczenia widoków, reprezentacja wizualna i ich modyfikacja
- kilka stron (multipage)
  - ◆ pozwalają na przełączanie się pomiędzy stronami, które mogą zawierać wizualizacje odnoszące się do różnych elementów procesu decyzyjnego lub pomagające dostarczyć niezbędny kontekst
- interaktywny interfejs
  - ◆ wybór podzbioru danych za pomocą slicerów i filtrów
  - ◆ obecności typowych komponentów interaktywnych
- podświetlanie i adnotacje
  - ◆ opatrywanie dashboardów adnotacjami w celu ich późniejszego przeanalizowania

Funkcje wizualne i interaktywność

- budowa i skład
  - ◆ modyfikacja konstrukcji i kompozycji widoków
  - ◆ elastyczność, która pozwala na dostosowanie rozmieszczenia widoków, reprezentacja wizualna i ich modyfikacja
- kilka stron (multipage)
  - ◆ pozwalają na przełączanie się pomiędzy stronami, które mogą zawierać wizualizacje odnoszące się do różnych elementów procesu decyzyjnego lub pomagające dostarczyć niezbędny kontekst
- interaktywny interfejs
  - ◆ wybór podzbioru danych za pomocą slicerów i filtrów
  - ◆ obecności typowych komponentów interaktywnych
- podświetlanie i adnotacje
  - ◆ opatrywanie dashboardów adnotacjami w celu ich późniejszego przeanalizowania
- modyfikacja danych
  - ◆ analizy "co by było gdyby", modelowanie i wprowadzanie danych mogą być przykładami zapisywania do źródła danych
  - ◆ dashboard inteligentnego domu, który umożliwia wyłączenie światła lub regulację termostatu

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców
2. Określ swoje cele

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców
2. Określ swoje cele
3. Opowiedz historię swoimi danymi

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców
2. Określ swoje cele
3. Opowiedz historię swoimi danymi
4. Zapewnij kontekst

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców
2. Określ swoje cele
3. Opowiedz historię swoimi danymi
4. Zapewnij kontekst
5. Nie próbuj umieszczać wszystkich informacji na jednej stronie

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców
2. Określ swoje cele
3. Opowiedz historię swoimi danymi
4. Zapewnij kontekst
5. Nie próbuj umieszczać wszystkich informacji na jednej stronie
6. Dobierz odpowiednie wykresy.

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców
2. Określ swoje cele
3. Opowiedz historię swoimi danymi
4. Zapewnij kontekst
5. Nie próbuj umieszczać wszystkich informacji na jednej stronie
6. Dobierz odpowiednie wykresy.
7. Starannie dobieraj układ graficzny

Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców
2. Określ swoje cele
3. Opowiedz historię swoimi danymi
4. Zapewnij kontekst
5. Nie próbuj umieszczać wszystkich informacji na jednej stronie
6. Dobierz odpowiednie wykresy.
7. Starannie dobieraj układ graficzny
8. Bądź ostrożny z kolorami - wybierz kilka i trzymaj się ich

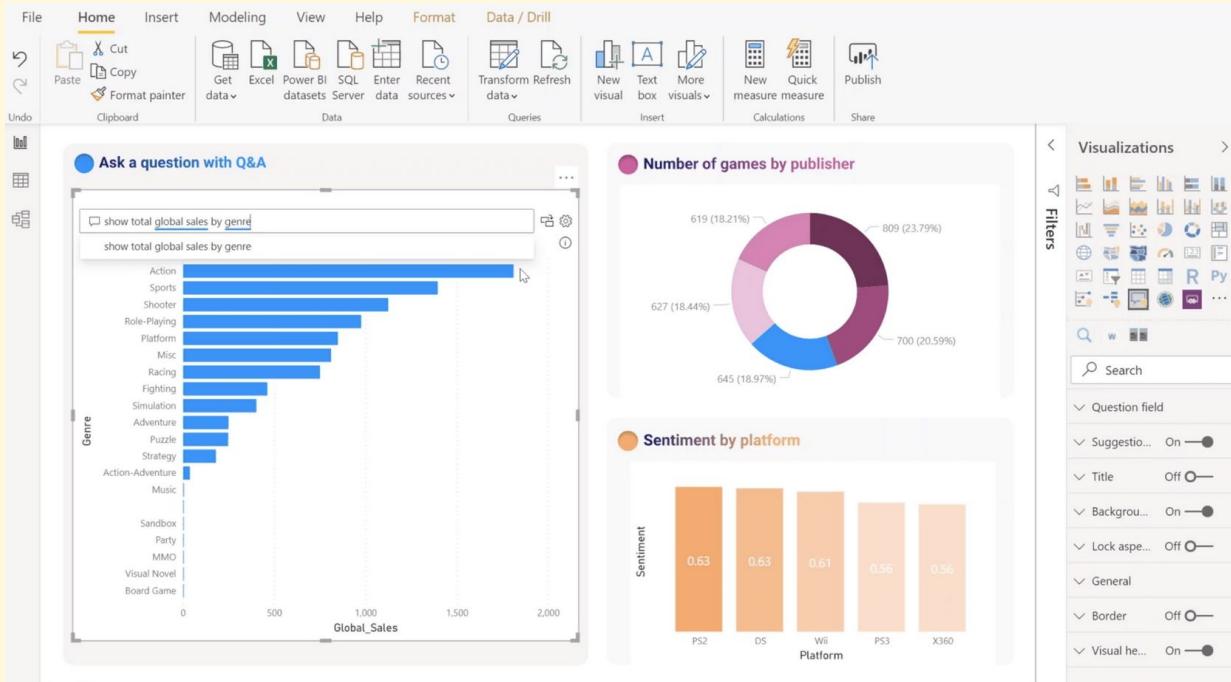
Najważniejsze zasady tworzenia dashboardów

1. Przeanalizuj swoich odbiorców
2. Określ swoje cele
3. Opowiedz historię swoimi danymi
4. Zapewnij kontekst
5. Nie próbuj umieszczać wszystkich informacji na jednej stronie
6. Dobierz odpowiednie wykresy.
7. Starannie dobieraj układ graficzny
8. Bądź ostrożny z kolorami - wybierz kilka i trzymaj się ich
9. Animacje

Narzędzia

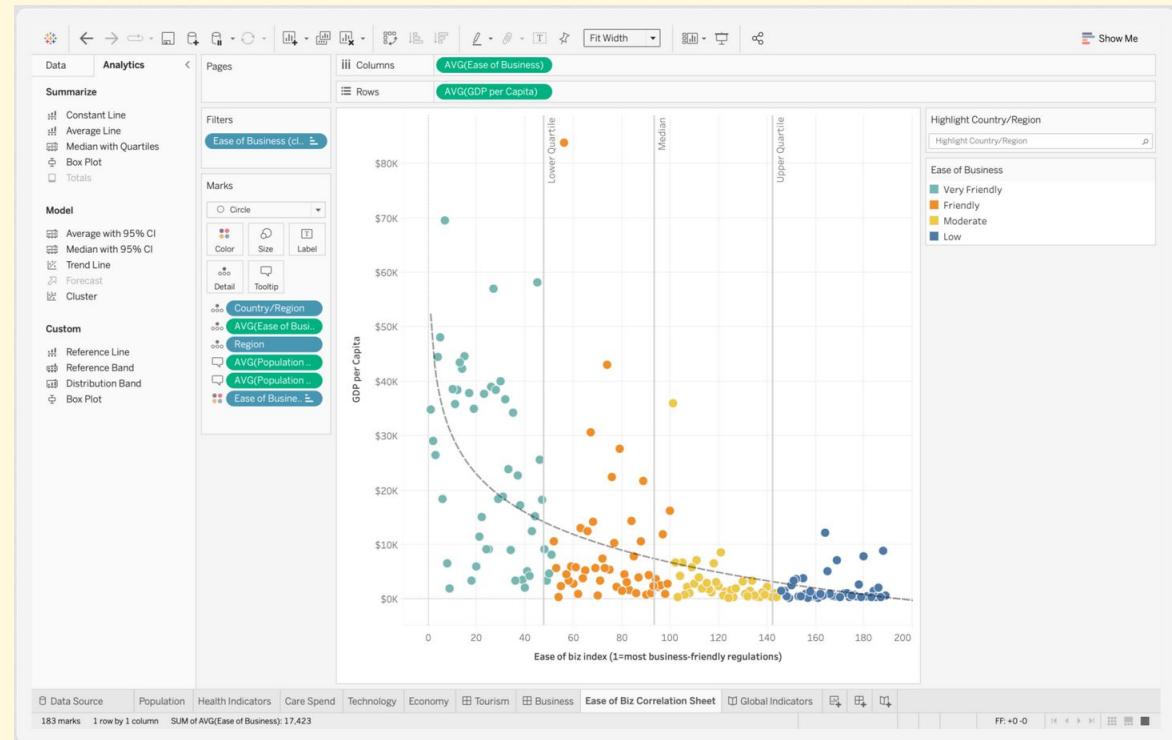
Power BI

Łączy się z danymi i wizualizuje je za pomocą ujednoliconej, skalowej platformy do samoobsługowej i korporacyjnej analizy biznesowej (BI), która jest łatwa w użyciu i pozwala uzyskać dokładniejszy wgląd w dane.

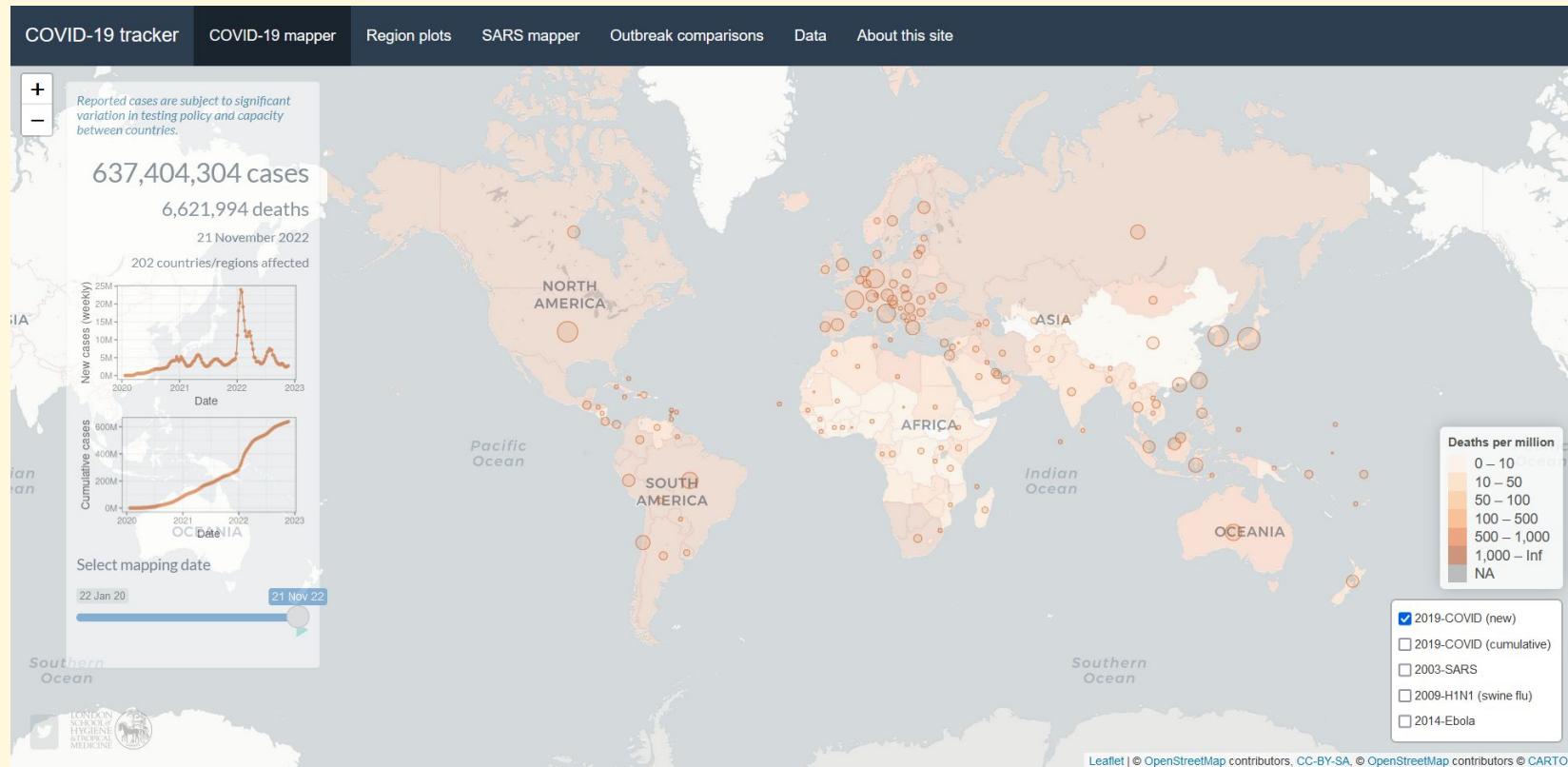

Tableau

Narzędzie do wizualnej, opartej na podejściu Data Discovery analityki danych. Narzędzie BI błyskawicznie integruje się z dowolnymi źródłami danych i umożliwia ich analizę nie tylko specjalistom, ale każdemu, kto chce stworzyć przejrzystą wizualizację w oparciu o swoje dane.

R Shiny

Dash Python

